

خطباتِ ہود

(خطباتِ جمعہ)

۱۹۲۵ء

فرمودہ

سیدنا حضرت میرزا بشیر الدین محمود احمد المصلح الموعودؒ

جلد ۹

زیر اہتمام

فضل عمر فائز ڈیپارٹمنٹ - ریلوے

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
نَحْمَدُكَ وَنُصَلِّيْكَ عَلٰی رَسُوْلِكَ الْكَرِیْمِ

پیش لفظ

اللہ تعالیٰ کے فضل و احسان سے فضل عمر فاؤنڈیشن کو حضرت مصلح موعود کے خطبات جمعہ کی نویں جلد احباب جماعت کی خدمت میں پیش کرنے کی سعادت نصیب ہو رہی ہے۔ الحمد للہ علی ذالک۔ اس جلد میں ۱۹۲۵ء کے ۴۴ خطبات جمعہ شامل ہیں۔

حضرت فضل عمر سلطان البیان کے خطبات علوم و معارف کا انمول خزانہ ہیں اور شیگیٹی کے اہامی الفاظ ”وہ علوم ظاہری و باطنی سے پُر کیا جائے گا“ پر شاہد ناطق ہیں۔ حضرت مصلح موعود کا دور خلافت جو کم و بیش ۵۲ سال پر محیط ہے۔ ایک تاریخ ساز دور تھا۔ اس نہایت کامیاب طویل دور میں حضور کے خطبات نے جماعت کی علمی و روحانی ترقی اور تعلیم و تربیت میں نہایت اہم کردار ادا کیا۔ ہمارا یہ روحانی و علمی ورثہ سلسلہ کے لٹریچر میں بکھرا پڑا تھا۔ اور جماعت کے دوستوں کو اس سے استفادہ کرنا مشکل تھا۔ فضل عمر فاؤنڈیشن اس جماعتی ضرورت کو پورا کرنے کے لئے ان خطبات کو کتابی شکل میں شائع کر رہی ہے۔

اللہ تعالیٰ ہمیں ان خطبات سے پورے طور پر استفادہ کرنے اور جماعتی ذمہ واریوں کو احسن رنگ میں ادا کرنے کی توفیق عطا فرمائے۔ آمین

والسلام

خاکسار

ناصر احمد شمس

سیکرٹری فضل عمر فاؤنڈیشن ربوہ

فہرست مضامین خطبات محمود

خطبات جمعہ ۱۹۲۵ء

جلد نمبر ۹

صفحہ نمبر	موضوع خطبہ	تاریخ بیان فرمودہ	خطبہ نمبر
۱	سالِ رواں میں ہمارا نصب العین -	۲ جنوری	۱
۵	مذہب کی اپنے عمل سے عزت کرو -	۹ جنوری	۲
۱۱	جذبات اور عقل دونوں سے کام لینا چاہیے -	۱۶ جنوری	۳
۲۱	اعمال کی قبولیت کا دار و مدار اخلاص اور حسن نیت میں ہے -	۲۳ جنوری	۴
۲۸	خوب محنت اور باہم تعاون کو اپنا شعار بنائیں -	۶ فروری	۵
۳۳	اپنے ایمان کی خوشبو پھیلائیں -	۱۳ فروری	۶
۴۲	مقصد کے لئے مسلسل کوشش کرتے رہیں -	۲۰ فروری	۷
۴۶	انفاق فی سبیل اللہ اور قومی و انفرادی ترقی کے حصول کے ذرائع	۶ مارچ	۸
۵۷	ایمان کی حفاظت کا واحد ذریعہ	۱۳ مارچ	۹
۵۹	قربانی کرنے والوں کے متعلق جماعت کی ذمہ داری	۲۰ مارچ	۱۰
۷۰	قربانی کرنے والوں کے متعلق جماعت کی ذمہ داری	۲۷ مارچ	۱۱
۸۲	رمضان المبارک کے متعلق ہدایات	۳ اپریل	۱۲
۹۲	رمضان المبارک کے متعلق ہدایات	۱۰ اپریل	۱۳
۱۰۱	رمضان المبارک میں دُعا	۱۷ اپریل	۱۴
۱۰۷	ہر مہینہ رمضان اور ہر رات لیلتہ القدر بن سکتی ہے -	۲۴ اپریل	۱۵

صفحہ نمبر	موضوع خطبہ	تاریخ بیان فرمودہ	خطبہ نمبر
۱۱۴	جماعت احمدیہ نہایت بیش قیمت موتی ہے۔	یکم مئی	۱۶
۱۲۱	دعوت الی اللہ ہر احمدی کا فرض ہے۔	۸ مئی	۱۷
۱۳۰	تلقین صبر و استقامت	۱۵ مئی	۱۸
۱۴۱	اخلاق اور معاملات کی درستی کی تلقین	۲۲ مئی	۱۹
۱۴۹	اخلاق کی درستی کے لئے بہترین زمانہ	۲۹ مئی	۲۰
۱۵۶	بچوں کے اخلاق کس طرح درست ہو سکتے ہیں؟	۵ جون	۲۱
۱۶۶	بچوں کے اخلاق کس طرح درست ہو سکتے ہیں؟	۱۲ جون	۲۲
۱۷۷	اخلاقِ فاضلہ کی اہمیت اور ضرورت	۱۹ جون	۲۳
۱۸۸	اخلاقِ فاضلہ کس طرح حاصل ہو سکتے ہیں؟	۲۶ جون	۲۴
۱۹۸	ہر ایک اخلاقی مجرم پشیم پوشی کے قابل نہیں	۱۰ جولائی	۲۵
۲۰۳	دعوت الی اللہ	۱۷ جولائی	۲۶
۲۱۰	کیا لڑکی اپنا مہر والدین کو دے سکتی ہے؟	۲۴ جولائی	۲۷
۲۱۹	جماعت کی ذمہ داریاں۔	۷ اگست	۲۸
۲۲۸	تم میں سے ہر ایک اپنا فرض ادا کرتا چلا جائے	۱۴ اگست	۲۹
۲۳۷	حضرت بانی سلسلہ عالیہ احمدیہ کے کارنامے نمایاں	۲۸ اگست	۳۰
۲۴۶	ہم مقاماتِ مقدسہ کی توہین کو نہایت نفرت و حقارت سے دیکھتے ہیں	۴ ستمبر	۳۱
۲۵۹	حضرت بانی سلسلہ احمدیہ کے کارنامے	۱۸ ستمبر	۳۲
۲۶۷	حضرت بانی سلسلہ احمدیہ کے کارنامے	۲۵ ستمبر	۳۳
۲۷۵	حضرت بانی سلسلہ احمدیہ کے کارنامے	۲ اکتوبر	۳۴
۲۸۸	ایمان کی حفاظت کرو اور اعمال میں دوام پیدا کرو	۱۶ اکتوبر	۳۵
۲۹۷	حضرت بانی سلسلہ احمدیہ کے کارنامے	۲۳ اکتوبر	۳۶
۳۰۴	تخلّفوا یا خلاق اللہ	۳۰ اکتوبر	۳۷
۳۱۳	بشاشت اور خوشی سے قربانی میں بڑھتے چلے جائیں	۶ نومبر	۳۸

صفحہ نمبر	موضوع خطبہ	تاریخ بیان فرمودہ	خطبہ نمبر
۳۲۳	ایک پیش خبری کا پورا ہونا	۱۳ نومبر	۲۹
۳۲۰	نماز باجماعت کی تاکید	۲۰ نومبر	۳۰
۳۵۲	ہمارا سلسلہ دنیا میں امن قائم کرنے کے لئے ہے	۲۷ نومبر	۳۱
۳۷۲	نماز باجماعت اور مساجد کا احترام	۴ دسمبر	۳۲
۳۸۴	اهدنا الصراط المستقیم کی دعا	۱۱ دسمبر	۳۳
۳۸۹	جلسہ لانہ کے سلسلہ میں بعض ہدایات	۱۸ دسمبر	۳۴

اشاریہ

جلد نمبر ۹

مرتبہ :- محرم مولانا سلطان احمد صاحب پیرکوٹی

۲۶۱، ۲۶۰، ۲۶۹، ۲۶۸، ۲۶۵، ۲۶۴، ۲۶۳

۲۶۸، ۲۶۷، ۲۶۶، ۲۶۵، ۲۶۴، ۲۶۳، ۲۶۲

۲۹۰، ۲۸۸، ۲۸۷، ۲۸۵، ۲۸۳، ۲۸۰، ۲۷۹

۳۰۳، ۳۰۱، ۳۰۰، ۲۹۸، ۲۹۷، ۲۹۶، ۲۹۵، ۲۹۴

۳۱۹، ۳۱۸، ۳۱۷، ۳۱۶، ۳۱۵، ۳۱۱، ۳۰۹، ۳۰۸

۳۲۶، ۳۲۵، ۳۲۸، ۳۲۵، ۳۲۴، ۳۲۳، ۳۲۲، ۳۲۰

۳۵۹، ۳۵۸، ۳۵۷، ۳۵۵، ۳۵۴، ۳۵۳، ۳۳۹، ۳۳۸

۳۶۹، ۳۶۸، ۳۶۷، ۳۶۶، ۳۶۵، ۳۶۴، ۳۶۳، ۳۶۱

۳۸۰، ۳۷۹، ۳۷۷، ۳۷۶، ۳۷۵، ۳۶۴، ۳۶۳، ۳۶۱

۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷، ۳۸۶، ۳۸۵، ۳۸۴، ۳۸۳

- ۳۹۷، ۳۹۶، ۳۹۴، ۳۹۳، ۳۹۰

ابراہیمؑ - ۳۶۴، ۳۶۳، ۳۶۰، ۳۵۹، ۳۵۸، ۳۵۷

ابلیس/شیطان - ۳۳۹، ۳۳۸، ۱۱۷، ۱۱۶، ۱۱۵، ۶۳

- ۲۹۵، ۲۵۶

ابن سعود - ۳۷۱، ۳۷۰، ۳۶۳، ۳۵۸، ۳۵۷، ۲۵۶، ۲۵۵

الوجہیل - ۱۸۱

الوجہیل - ۲۱۲، ۲۱۱، ۲۱۸، ۱۳۵، ۱۳۴، ۱۳۰، ۲۶، ۲۳

- ۲۴۳

۱

آدمؑ - ۲۶۰، ۲۶۴، ۲۶۰، ۲۳۹، ۲۸، ۳۵

آسٹریلیا - ۱۰۲

آئینہ کمالات اسلام - ۲۸۷، ۲۸۶

اللہ تعالیٰ - (۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۷، ۸، ۹، ۱۸)

۳۱، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۰

۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۵، ۱۴

۶۱، ۵۶، ۵۵، ۴۸، ۴۷، ۴۶، ۴۵، ۴۴

۸۷، ۸۶، ۸۵، ۸۴، ۸۳، ۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹

۱۰۹، ۱۰۸، ۱۰۷، ۱۰۵، ۱۰۴، ۱۰۳، ۱۰۲، ۱۰۱

۱۱۹، ۱۱۸، ۱۱۷، ۱۱۶، ۱۱۵، ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۱۲، ۱۱۱، ۱۱۰

۱۳۶، ۱۳۵، ۱۳۴، ۱۳۳، ۱۳۲، ۱۳۱، ۱۲۹، ۱۲۸

۱۶۳، ۱۵۰، ۱۴۸، ۱۴۷، ۱۴۶، ۱۴۵، ۱۴۴، ۱۴۳

۱۸۸، ۱۸۷، ۱۸۶، ۱۸۵، ۱۸۴، ۱۸۳، ۱۸۲، ۱۸۱

۲۰۵، ۲۰۴، ۱۹۹، ۱۹۷، ۱۹۶، ۱۹۵، ۱۹۴، ۱۹۳

۲۲۸، ۲۲۷، ۲۲۶، ۲۲۵، ۲۲۴، ۲۲۳، ۲۲۲، ۲۲۱

۲۵۰، ۲۴۵، ۲۳۹، ۲۳۸، ۲۳۷، ۲۳۶، ۲۳۵، ۲۳۴

۲۶۶، ۲۶۵، ۲۶۴، ۲۶۳، ۲۶۲، ۲۶۱، ۲۶۰، ۲۵۹

- امام حسینؑ - ۳۲۵، ۲۴۳، ۹۴، ۴۴ -
 المنار (اخبار) - ۲۹۸ -
 امت محمدیہ / امت اسلامیہ - ۲۹۸، ۱۶۶ -
 امرت سر - ۳۶۹ - ۲۵ -
 امریکہ - ۲۳۸، ۱۳۵، ۱۰۱، ۴۶ -
 امیر امان اللہ خاں - ۶۸، ۶۶، ۶۵ -
 امیر فیصل - ۳۳۳ -
 امیر علی شریف علی - ۲۵۶، ۱۸۳ -
 انجیل - ۲۲۵، ۲۲۵ -
 انگلستان / برطانیہ - ۱۸۲، ۴۸، ۵۳، ۵۲ -
 اہل حدیث (اخبار) - ۳۵۵، ۳۵۳ -
 ایران - ۳۲۶، ۱۰۱ -

ب

- بابیل - ۲۴۳ -
 بٹالہ - ۳۶۹ -
 بخاری (صحیح) - ۲۶۶، ۲۲۴، ۱۸۴، ۱۶۶، ۱۵۵، ۳۳ -
 ۲۹۶، ۳۲۳، ۳۵۱، ۳۴۱ -
 براہین احمدیہ - ۲۸۶ -
 بغداد - ۳۲۶، ۳۲۵ -
 بلوچستان - ۳۲۶ -
 بمبئی - ۶۴، ۶۶ -
 بنگال - ۱۸۲، ۱۱۳، ۱۱۲ -
 بنی اسرائیل - ۳۹ -
 بنو عباس - ۳۲۵ -

- الوداد - ۲۱۸ -
 ابو عبیدہؓ - ۲۰۱ -
 ابو ہریرہؓ - ۲۶ -
 ابی سینیا - ۶۴ -
 اٹلی - ۴۹ -
 احمد سرہندی - ۲۸۴ -
 احمدیت - ۳۴۸، ۳۲۶، ۱۴۰، ۱۳۶، ۱۰۶، ۹۱، ۹، ۴ -
 اڑیسہ - ۳۹۸ -
 اسلام - ۶۰، ۴۱، ۴۰، ۳۶، ۲۴، ۱۹، ۸، ۴، ۶، ۱ -
 ۱۲۴، ۱۲۳، ۱۱۲، ۱۰۶، ۱۰۰، ۹۱، ۴۱، ۶۲ -
 ۱۴۱، ۱۶۹، ۱۵۵، ۱۴۰، ۱۳۹، ۱۲۴، ۱۲۶، ۱۲۵ -
 ۲۲۵، ۲۰۵، ۲۰۰، ۱۸۵، ۱۴۸، ۱۴۳، ۱۴۲ -
 ۳۰۰، ۲۸۴، ۲۶۹، ۲۵۸، ۲۵۴، ۲۵۳، ۲۴۶ -
 ۳۳۲، ۳۲، ۳۲۹، ۳۲۵، ۳۱۱، ۳۰۸، ۳۰۴ -
 ۳۴۲، ۳۶۴، ۳۶۳، ۳۵۴، ۳۵۶، ۳۴۱، ۳۳۲ -
 اعمال الرسل - ۳۳۹ -
 افسر لقیہ - ۳۲۶، ۳۱۱، ۲۶۶، ۱۲۵، ۱۲۴، ۱۲۲ -
 افغانستان - ۳۲۶، ۴۹، ۶۶، ۶۰، ۵۹، ۴۹ -
 اکبر الہ آبادی - ۲۸۴ -
 افضل - ۵۶، ۵۰، ۴۵، ۴۱، ۳۳، ۲۹، ۲۰، ۱۰، ۴ -
 ۱۲۹، ۱۲۰، ۱۱۳، ۱۰۶، ۱۰۰، ۹۱، ۸۱، ۶۹، ۵۸ -
 ۴۰۲، ۱۹۴، ۱۸۴، ۱۶۶، ۱۶۵، ۱۵۵، ۱۴۸، ۱۴۰ -
 ۲۴۴، ۲۶۶، ۲۵۸، ۲۴۵، ۲۳۶، ۲۲۴، ۲۱۸، ۲۰۹ -
 ۳۴۰، ۳۵۱، ۳۳۹، ۳۲۳، ۳۱۱، ۳۰۴، ۲۹۶، ۲۸۴ -
 ۳۹۵، ۳۸۳، ۳۴۱ -

حمزة ^{رض} - ۲۵۲، ۱۳۵، ۲۳

خ

خالد بن ولید ^{رض} - ۳۳۴، ۲۰۰

خانہ کعبہ - ۳۷۸، ۳۷۴، ۲۵۹، ۲۵۸، ۲۵۴، ۲۵۱

خلیفہ اول / مولوی نور الدین - ۱۵۱، ۱۱۲، ۵۱، ۳۸

۱۹۰، ۲۳۹

خدیجہ ^{رض} - ۳۹۰، ۳۳

خفساء - ۸۱

خواجہ غلام نبی - ۲۶۶

خیر دین آف کچھار ماٹری والا - ۳۱۱

د

داؤد [ؑ] - ۳۲۴، ۲۳۹، ۰۸

دمشق - ۲۲۲، ۲۲۲، ۲۳، ۳۲۰، ۳۲۶، ۳۲۵، ۳۲۲

۳۳۸، ۳۳۰، ۳۳۴

دیبا نندجی - ۲۸۰

دیوبند - ۶۸

ڈ

ڈاکٹر عبداللہ - ۹۳

ڈاکٹر محمد رمضان - ۵۰

ر

رسول کریم [ؐ] - ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۶، ۲۳، ۲۲، ۱۵، ۱۳، ۸، ۰۰

۶۶، ۶۵، ۶۲، ۵۴، ۴۳، ۴۲، ۳۹، ۳۸، ۳۶، ۳۵

۱۱۶، ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۱۰، ۹۹، ۹۶، ۹۵، ۹۴، ۰۰، ۰۰

۱۱۷، ۱۱۶، ۱۱۵، ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۱۲، ۱۱۱، ۱۱۰، ۱۰۹

۱۹۴، ۱۸۶، ۱۸۵، ۱۸۳، ۱۸۱، ۱۸۰، ۱۱۸، ۱۱۷، ۱۱۶

۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۵، ۲۰۰، ۲۰۰، ۲۰۰

۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۸، ۲۲۹

۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹

۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴

۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۸، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲

۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸

۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴

۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹

۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳

روس - ۳۲۶، ۰۰۹، ۰۰۸

ز

زکریا [ؑ] - ۲۳۹، ۲۳۰، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵

س

سائل - ۳۲۵

سپین - ۳۲۶، ۳۲۵

سردار محمود طرزی - ۶۶، ۶۶

سر سید احمد خاں - ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۶۴

سفینۃ الاولیاء - ۲۰

سلیمان [ؑ] - ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۴، ۰۸

سورة آل عمران - ۲۲۳ - ۳۶۱

سورة الاعراف - ۲۵، ۳۰۹، ۳۱۳

سورة البقرہ - ۹۰

سورة الحج - ۱۶۲ - ۳۹۰

سورة الحجر - ۱۶۲

سورة الذاریات - ۳۰۰

سیرت ابن ہشام - ۲۵۸، ۲۰۹، ۱۳۰، ۶۹، ۴۵ -
 سیرت خاتم النبیین - ۶۹ -
 سیلون - ۱۱۳
 سینا - ۱۰۱

ش

شام - ۳۲۶، ۳۲۳، ۳۳۳، ۳۳۲، ۳۲۶ -
 شاہ ولی اللہ شاہ - ۲۸۴
 شحیب - ۲۳۹
 شوکت علی (مولانا) - ۲۵۳، ۲۵۲، ۲۲۹ -
 شیبہ - ۲۰۸، ۱۸۱ -
 شیکسپیئر - ۳۹۳، ۳۹۲، ۳۹۱ -

ص

صالح - ۲۳۹ -
 صحابہؓ - ۱۶۸، ۱۴۴، ۱۲۵، ۱۲۰، ۴۴، ۳۱، ۲۳ -
 ۳۵۵، ۳۲۲، ۲۸۴، ۲۵۰، ۲۰۸، ۱۶۹
 ۳۶۴، ۳۶۱ -
 صفا (پہاڑی) - ۳۶۸، ۳۶۶، ۳۶۴ -

ط

طائف - ۳۵۶ -
 طاعون - ۲۰، ۱۸، ۱۴ -
 طبری - ۸۱ -

ع

عبد الحکیم (ڈاکٹر) - ۱۳۶، ۹ -
 عبد الکریم آف قلعہ صوبہ سنگھ - ۲۶۶ -

سورۃ الشعراء - ۲۳۶ -

سورۃ الضحیٰ - ۲۶ -

سورۃ العنکبوت - ۱۶۲ -

سورۃ فاتحہ - ۵۵، ۴۶، ۴۲، ۳۴، ۲۸، ۲۱، ۱۱، ۵، ۱ -

۱۳۱، ۱۱۴، ۱۰۴، ۱۰۱، ۹۲، ۸۲، ۴، ۱۵۹، ۵۴

۲۰۳، ۱۸۸، ۱۴۴، ۱۶۶، ۱۵۶، ۱۴۹، ۱۴۱، ۱۳۰

۲۴۵، ۲۶۴، ۲۵۹، ۲۳۶، ۲۳۴، ۲۲۸، ۲۱۹، ۲۱۰

۳۲۴، ۳۱۳، ۳۱۱، ۳۰۸، ۳۰۴، ۲۹۴، ۲۸۸

- ۳۸۹، ۳۸۴، ۳۴۴، ۳۴۲، ۳۵۲، ۳۴۰

سورۃ المائدہ - ۳۸ -

سورۃ النحل - ۲۴۱ -

سورۃ الناس - ۶۳ -

سورۃ النور - ۱۹۹ -

سومناجھ - ۲۴۳ -

سیاست اخبار - ۱۴۸ -

سیالکوٹ - ۴۹ -

سی آر والی - ۱۸۲ -

سیدھ جھوٹانی - ۲۵۲ -

سیدھ عبدالرحمن اللہ رکھا - ۲۲۶ -

سیدھ علی محمد - ۲۲۶ -

سیدھ غلام حسین - ۲۲۴، ۲۲۶ -

سید رشید رضا - ۲۹۸ -

سید عبدالقادر جیلانیؒ - ۲۸۲، ۲۸۱، ۲۴۶، ۲۶، ۲۵ -

- ۳۲۵، ۲۸۴، ۲۸۳

سید محمد سرور شاہ - ۲۹۹ -

۳۹۰، ۳۸۹، ۳۷۹، ۳۶۹، ۳۵۸، ۳۴۵، ۳۳۳

- ۳۹۸، ۳۹۷، ۳۹۶، ۳۹۴، ۳۹۳، ۳۹۱

قاری نعیم الدین - ۱۱۲ -

قرآن کریم - ۲۶، ۳۸، ۳۹، ۴۳، ۴۵، ۴۹، ۹۶

۱۲۶، ۱۲۰، ۱۳۶، ۱۳۲، ۱۳۰، ۱۱۷، ۱۱۳، ۱۰۶

۲۰۱، ۱۹۳، ۱۸۵، ۱۸۴، ۱۸۱، ۱۸۰، ۱۷۹، ۱۷۷

۲۲۳، ۲۲۹، ۲۲۲، ۲۲۸، ۲۲۱، ۲۲۰، ۲۱۰، ۲۰۷

۲۶۷، ۲۶۵، ۲۶۴، ۲۶۱، ۲۵۹، ۲۵۷، ۲۵۵، ۲۴۴

۲۸۵، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۴، ۲۸۳، ۲۸۲، ۲۸۱، ۲۸۰

۳۳۳، ۳۲۹، ۳۰۱، ۲۹۹، ۲۹۸، ۲۹۷، ۲۸۶

- ۳۹۳، ۳۹۲، ۳۹۱، ۳۸۷، ۳۷۲، ۳۶۶، ۳۵۵

ک

کابل - ۲۸، ۴۹، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹

۷۸، ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۷۴، ۷۳، ۷۲، ۷۱، ۷۰، ۶۹، ۶۸، ۶۷

- ۱۸۳

کاٹلی (نام) - ۲۸۳، ۲۸۴ -

کانپور - ۲۹۸ -

کانگرس - ۲۱۴ -

کشمیر - ۱۷۴ -

گ

گجرات - ۳۵۱ -

گورداسپور - ۱۲۴ -

گولڈ کوسٹ - ۳۱۱ -

گنگا دریا - ۲۸۳، ۲۸۴ -

گھیل - ۱۰۱ -

عبدالوہاب (نام) - ۳۷۰

عقنبہ - ۱۸۱، ۲۰۸

عثمان ^{رض} - ۴۸، ۱۳۵، ۲۰۸ -

عراق - ۳۳۳ -

عرب - ۱۰۰، ۱۹۶ - ۳۹۲

عزرائیل - ۲۶۳ -

علی ^{رض} - ۴۸، ۲۰۸ -

عمر ^{رض} - ۳۰، ۴۵، ۴۶، ۱۳۵، ۱۳۹، ۲۰۸، ۲۱۱، ۲۱۶

- ۲۶۵، ۲۶۴، ۲۶۳، ۲۶۱، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۳

عمرو بن العاص ^{رض} - ۱۳۸ -

علی ^{رض} اریح ^{رض} - ۸، ۲۵، ۳۶، ۵۸، ۶۷، ۹۶، ۱۰۰، ۱۲۶

۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۸، ۱۲۸، ۲۰۲، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۳، ۲۴۴

۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹

- ۳۶۸، ۳۵۳، ۳۲۶، ۳۲۵، ۲۹۹

ف

فتوح الغیب - ۲۸۱

فرانس - ۵۷، ۶۶، ۷۹، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۲۰۵، ۲۵۱

- ۲۲۸، ۲۳۷، ۲۳۳، ۲۴۰

فرشتے / ملائکہ - ۱۵۲، ۲۶۳، ۳۲۷ -

فرعون - ۲۰۴، ۲۲۲ -

فلسطین - ۳۳۳ -

ق

قادیان - ۳۲، ۳۷، ۴۰، ۷۰، ۷۱، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۶۱

۲۹۸، ۲۹۹، ۲۳۳، ۲۳۱، ۲۰۱، ۱۹۳، ۱۸۲، ۱۶۳

۲۳۲، ۲۳۱، ۲۳۳، ۲۳۲، ۲۳۱، ۲۲۰، ۲۱۴، ۳۰۵

وزیر آباد - ۱۸

۵

باجرہ - ۳۶۶، ۳۶۴

بارون - ۳۶۶، ۲۳۴، ۲۳۰

بہالیہ - ۲۸۰

ہندوستان - ۱۲۴، ۱۲۰، ۱۱۸، ۹۹، ۹۶، ۹۸

۲۹۸، ۲۵۴، ۲۳۸، ۲۳۶، ۲۳۸، ۱۶۴، ۱۲۵

- ۳۵۳، ۳۳۴، ۳۱۱

ہیر و اینڈ ہیر وورثپ - ۲۰۹

ی

یحییٰ علی - ۲۳۴، ۲۳۳، ۲۳۲، ۲۳۰

یزید - ۱۳۲

یورپ - ۲۰۵، ۲۰۴، ۱۱۸، ۱۰۲، ۹۸، ۹۶، ۹۴، ۹۰، ۳۰

- ۲۹۸، ۲۳۶، ۲۳۶، ۲۶۴، ۲۳۸

یوشی - ۲۲۰، ۲۳۹

یوگنڈا - ۱۲۲

مولوی عطاء اللہ (بخاری) - ۳۶۹

مولوی فضل کریم - ۲۶۶

مولوی محمد ابراہیم مالا باری - ۱۱۳

مولوی محمد اسماعیل آف حمدانہ - ۳۵۱

مولوی محمد حسین طباوی - ۳۵۴، ۳۵۳

مولوی محمد علی ایم - ۱ - ۶۰

مولوی نعمت اللہ خاں - ۸۰، ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۷۴، ۷۳، ۷۲، ۷۱، ۷۰، ۶۹، ۶۸، ۶۷، ۶۶، ۶۵، ۶۴، ۶۳، ۶۲، ۶۱، ۶۰، ۵۹، ۵۸، ۵۷، ۵۶، ۵۵، ۵۴، ۵۳، ۵۲، ۵۱، ۵۰، ۴۹، ۴۸، ۴۷، ۴۶، ۴۵، ۴۴، ۴۳، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۳۹، ۳۸، ۳۷، ۳۶، ۳۵، ۳۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱

مہاجرین جلد دوم - ۱۶۰

ن

ناتھ پور (گاوٹ) - ۷۲

نیپولین - ۲۰۵، ۲۰۴

نجاتی (صحیحہ) - ۶۷

ندوہ - ۲۹۸

نذرہ المجلدس - ۲۷

نماٹ (علاقہ) - ۴۱

نوح - ۲۳۴، ۲۳۹، ۳۵

نیوٹن - ۲۸۲

و

ورڈن - ۳۳۶

کتابیات

سورۃ الشعراء	مترانِ کریم
امام ابو عبد اللہ محمد بن اسمعیل البخاری	احادیثِ نبویہ
ابو الحسن مسلم بن الحجاج القشیری نیشاپوری	بخاری صحیح
ابو یوسف محمد بن عیسیٰ الترمذی	مسلم صحیح
ابوداؤد سلیمان بن الاشعث السجستانی	ترمذی جامع
محمد بن عبد اللہ الخطیب	ابوداؤد سنن
	مشکوٰۃ المصابیح
	عہد نامہ قدیم و جدید
	متی
	اعمال الرسول
	سیرت و سوانح
حافظ جلال الدین عبدالرحمن بن ابی بکر السیوطی	تاریخ الخلفاء
ابو محمد عبد الملک بن ہشام	سیرت ابن ہشام
صاحبزادہ مرزا بشیر احمد ایم۔ اے	سیرت خاتم النبیین
ابو جعفر محمد بن جریر الطبری	طبری
معین الدین ندوی	مہاجرین سیرت صحابہ جلد دوم
کار لائل ٹامس	ہیر و اینڈ ہیر و ورشپ
شیخ غلام علی اینڈ سنز لاہور	دیگر کتب
	اردو جامع انسائیکلو پیڈیا۔ شائع کردہ

مجموعه الهامات وكشوف حضرت باني سلسله احمدية

دار اشكوه

الاب لولس شينجو اليسوعى

امام محمد تقى الباقر

الشيخ عبدالرحمن الصفورى

تذكرة

سفينة الاولياء -

مصنفة

مجانى الادب فى حلق العرب

مجمع بشار الانوار

نزهة المجالس